

ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑ

«ΑΡΝΟΥΜΑΙ»

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α5**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΦΑΒΒΑΤΑ ΙΩΑΝΝΑ

**ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
2019 -2020**

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ (1919 – 2003)

Βιογραφικά στοιχεία

Ο Αντώνης Σαμαράκης γεννήθηκε στις 16 Αυγούστου 1919 στην Αθήνα και πέθανε στην Πύλο στις 8 Αυγούστου 2003. Σύμφωνα με επιθυμία του, το σώμα του δωρήθηκε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών για έρευνες των φοιτητών της Ιατρικής.

Σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1937-1941). Κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής συμμετείχε στην εθνική αντίσταση. Το 1944 συνελήφθη από τους Ναζί και καταδικάστηκε σε θάνατο, αλλά κατάφερε να αποδράσει. Από τα 1935 έως το 1963 εργάστηκε στο Υπουργείο Εργασίας, θέση από την οποία παραιτήθηκε με την επιβολή της δικτατορίας του Μεταξά και στην οποία επέστρεψε το 1945. Το 1963 παντρεύτηκε την Ελένη Κουρεμπανά.

Ως εκπρόσωπος της Ελλάδας και των Ηνωμένων Εθνών, ταξίδεψε σε πολλές χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής, της Αφρικής για κοινωνικά θέματα. Το 1984 ήταν επικεφαλής της ελληνικής εκστρατείας ενάντια στο λιμό στην Αιθιοπία, όπου ταξίδεψε δύο φορές και έγραψε τα κείμενα της ταινίας του Παντελή Βούλγαρη "Αιθιοπία: Οδοιπορικό Θανάτου και Οδοιπορικό Ζωής" που γύρισε για τη UNICEF η ΕΡΤ. Το 1989 ανακηρύχθηκε Πρεσβευτής Καλής Θέλησης της UNICEF για τα παιδιά του κόσμου. Ο συγγραφέας χαρακτηριζόταν από αγάπη για τους νέους και η δημιουργία του θεσμού της Βουλής των Εφήβων ήταν δική του ιδέα.

Το έργο του

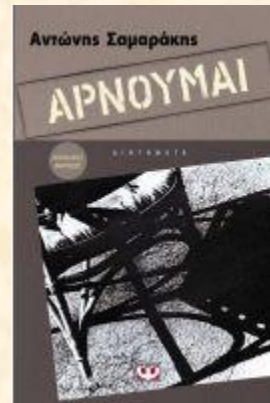
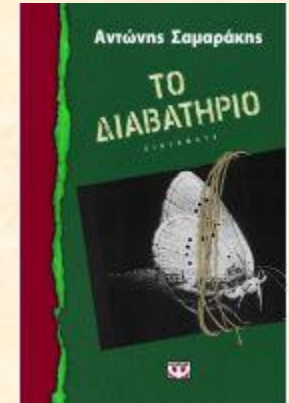
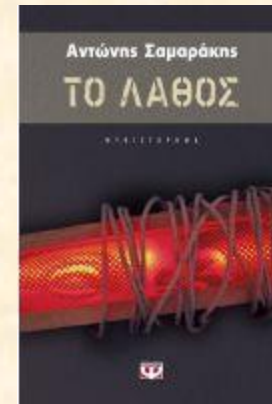
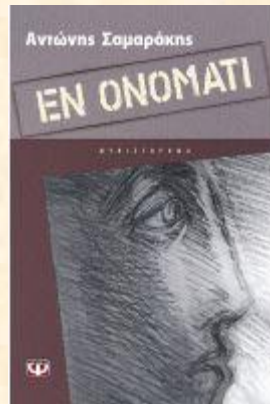
Ο Αντώνης Σαμαράκης ανήκει στους πεζογράφους της μεταπολεμικής γενιάς. Στη λογοτεχνία πρωτοεμφανίστηκε ως ποιητής στις αρχές της δεκαετίας του 1930 στα περιοδικά *Παιδικός κόσμος* και *Διάπλασις των Παίδων*. Στην πεζογραφία εμφανίστηκε το 1954 με τη συλλογή διηγημάτων «ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΕΛΠΙΣ». Υπήρξε επίτιμος διδάκτωρ των τμημάτων Φιλολογίας των Φιλοσοφικών Σχολών των Πανεπιστημίων Αθηνών, Πατρών και Ιωαννίνων, ενώ τα έργα του διδάσκονται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και σε Πανεπιστήμια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Τα έργα του έχουν μεταφραστεί σε 33 γλώσσες, σε 114 ξένες εκδόσεις. Διηγήματά του (Το ποτάμι, Η σαρξ, Η ζούγκλα) έγιναν σενάρια για κινηματογραφικές ταινίες. Το 1974 ο σκηνοθέτης Πήτερ Φλάισμαν (Peter Fleischmann) γύρισε κινηματογραφική ταινία «ΤΟ ΛΑΘΟΣ», που γνώρισε διεθνή επιτυχία.

Το έργο του έχει έντονο κοινωνικό χαρακτήρα και ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Ο συγγραφέας εκφράζει την αγωνία του για την πορεία του σύγχρονου κόσμου. Η γλώσσα του είναι απλή και ξεχωρίζει κυρίως για την πυκνότητα των νοημάτων. [Ο άνθρωπος του Σαμαράκη αγωνίζεται για την ελευθερία του, προσπαθώντας με κάθε τρόπο (με τη φιλία, τον έρωτα, την αγάπη, την πίστη) να διατηρήσει τη διανοητική ισορροπία και την ηθική ακεραιότητά του. Παράλληλα, πίσω από το κατακερματισμένο κοινωνικό σκηνικό, οι χαρακτήρες του διατηρούν μια εσωτερική πληρότητα, μια αίσθηση εσωτερικής αυτάρκειας, που αγωνίζεται μόνη —και για τούτο αδέσμευτη— εναντίον των κοινωνικών συμβάσεων και γενικότερα εναντίον του ανθρώπινου παραλογισμού].

Εργογραφία

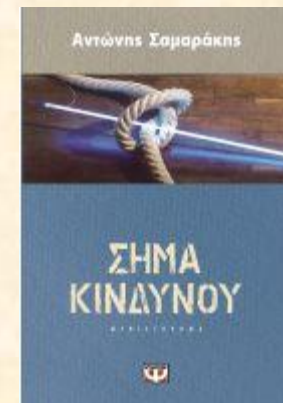
Μυθιστορήματα

- ❖ Σήμα Κινδύνου (1959)
- ❖ Το λάθος (1965)
- ❖ Εν ονόματι (1998)

Διηγήματα

- ❖ Ζητείται ελπίς (1954)
- ❖ Αρνούμαι (1961)
- ❖ Το διαβατήριο (1973)
- ❖ Η κόντρα (1992)
- ❖ Αυτοβιογραφία 1919- (1996)

Βραβεύσεις

- ❖ Κρατικό Βραβείο Διηγήματος (1962 για το Αρνούμαι)
- ❖ Βραβείο των Δώδεκα - Έπαθλο Κώστα Ουράνη (1966 για Το λάθος)
- ❖ Μέγα Βραβείο Αστυνομικής Λογοτεχνίας στη Γαλλία (1970 για Το λάθος)
- ❖ Euroalia (1982, για τη συνολική προσφορά του)
- ❖ Σταυρός του Ιππότη των Γραμμάτων και των Τεχνών (1995)
- ❖ Κρατικό Βραβείο Τεχνών και Λογοτεχνίας. (1995, Γαλλία)

Πηγές : el.wikipedia.org, www.unicef.gr, www.psichogios.gr,
www.ekebi.gr, www.greek-language.gr

«Μια κάποια περίπτωση»

Από τη μαθήτριά Φωτεινή Σόφη.

Περίληψη

Πρωταγωνιστής του διηγήματος είναι ένας άνδρας, ο οποίος ήθελε να αγοράσει πρωτοχρονιάτικα δώρα για τα παιδιά του. Για το σκοπό αυτό διέσχισε με μεγάλη δυσκολία τον δρόμο, εξαιτίας της πολυκοσμίας, και κατόρθωσε να μπει σε ένα κατάστημα παιχνιδιών. Με τη βοήθεια μιας υπαλλήλου αγόρασε τα καλύτερα παιχνίδια, που μπορούσε να πάρει για τα πέντε του παιδιά και στη συνέχεια γύρισε σπίτι του με ταξί. Αφού τοποθέτησε γύρω του τα παιχνίδια, έβαλε λίγο μπρούσκο και τσούγκρισε με τα ποτήρια της υπόλοιπης οικογένειάς του. Ζούσε ευτυχισμένα Χριστούγεννα!! Όμως, όλα αυτά ήταν μια ψευδαίσθηση. Η ψευδαίσθηση της μη ηρεμίας, ένα όνειρο που θα ήθελε να πραγματοποιήσει.

Θεματικά κέντρα

- Αγορά πρωτοχρονιάτικων παιχνιδιών.
- Ετοιμασία γιορτινού τραπεζιού και τοποθέτηση παιχνιδιών στο δωμάτιο.
- Ψευδαίσθηση απόλαυσης των γιορτών.

Η αγαπημένη μου σκηνή

Η αγαπημένη μου σκηνή είναι η τελευταία σκηνή του διηγήματος. Ο ήρωάς μας έχει ετοιμάσει τα παιχνίδια για τα πέντε παιδιά του, έχει βάλει κρασί, για να πει, και ετοιμάζεται να περάσει την παραμονή Πρωτοχρονιάς μαζί τους. Όλα αυτά, όμως, ήταν μια ψευδαίσθηση. Το δώρο που έκανε στον εαυτό του για την Πρωτοχρονιά ήταν η ψευδαίσθηση της μη ηρεμίας. Προσπαθούσε να πιστέψει μέσα του πως δεν ήταν μόνος στις γιορτές, αλλά είχε την οικογένειά του. Αυτή η σκηνή είναι η αγαπημένη μου, διότι μεταφέρει την ελπίδα που νιώθει μέσα του. Δεν το βάζει κάτω και προσπαθεί να νιώσει ότι ανήκει σε μια οικογένεια, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει ότι κοροϊδεύει τον ίδιο του τον εαυτό. Είναι ένα τέλος πικρό που τονίζει τη μοναξιά του ήρωα, αλλά και την ανάγκη του για αγάπη.

Ο άντρας αγοράζει
πρωτοχρονιάτικα παιχνίδια
για τα παιδιά του.

Ο άντρας ετοιμάζει το
Πρωτοχρονιάτικο τραπέζι, για
να περάσει τις γιορτές με τα
παιδιά του.

«Η εφεύρεση»

Από τους μαθητές
Παναγιώτη Πετρόπουλο και Γιώργο Χρήστου.

Περίληψη

Ένας επίδοξος μεγάλος ευεργέτης της ανθρωπότητας, ο Ηλίας Καλφόπουλος, έχοντας δημιουργήσει ένα χημικό μείγμα που κάνει τα αυγά να βράζουν σε 17 δευτερόλεπτα, ανυπομονεί για τις 6:30, την ώρα που θα παρουσιάσει την εφεύρεση του στην Αρχαιολογική Εταιρεία. Στο δρόμο του για εκεί είναι καχύποπτος και βλέπει παντού μυστικούς πράκτορες που έχουν σκοπό να του την κλέψουν. Μετά από την σύντομη επίσκεψή του σε ένα καφενείο, καθώς περπατούσε, είδε μια εφημερίδα. Τη σήκωσε και παρατήρησε με ενθουσιασμό πως είχαν ανακοινώσει την παρουσίασή του. Διαβάζοντας τις άλλες στήλες της εφημερίδας, παρατήρησε έναν τίτλο. Αναφερόταν στην κρίσιμη εποχή της ανθρωπότητας, γεμάτη εφευρέσεις επικίνδυνες για τη ζωή των ανθρώπων. Αυτό τον έκανε να συλλογιστεί την καταστροφή που μπορεί να έφερνε το μείγμα, που από αυγά θα έβραζε ανθρώπους και αθώα παιδιά. Μην μπορώντας να αντέξει τις σκέψεις αυτές, πέταξε το χαρτί με το μείγμα, το οποίο είχε κάνει χάρτινο караβάκι, σε μια λίμνη.

Θεματικά κέντρα

- Η τάση του ανθρώπου να βλέπει συνέχεια το κακό και «σκιές», που θέλουν να τον βλάψουν.
- Ο φόβος για νέες ανακαλύψεις που έχουν σκοπό το κακό της ανθρωπότητας.
- Η χρήση εφευρέσεων για φρικτούς σκοπούς από τις μεγάλες δυνάμεις.
- Η απερισκεψία των ανθρώπων να πιστεύουν ό,τι δουν στις ειδήσεις/εφημερίδες.

Αγαπημένη σκηνή

Η αγαπημένη μας σκηνή είναι το σημείο που ο Ηλίας Καλφόπουλος, ο άνθρωπος που ανακάλυψε πώς να βράζει κανείς τα αυγά σε 17 δευτερόλεπτα, ξαφνικά κάνει την εφεύρεσή του καραβάκι με το χαρτί. Η σκηνή μας άρεσε, γιατί δε δίστασε να καταστρέψει την εργασία τόσων χρόνων, επειδή θεώρησε πως μπορεί η εφεύρεση να είναι καταστροφική.

Η «εφεύρεση» σε εικόνες

«...ΤΟ
έφτιαξε
καραβάκι
και το
έριξε στα
νερά της
μικρής
λίμνης»

«Παιδιά παίζανε κάπου κοντά
και οι φωνές τους έφταναν ως
τον Ηλία Καλφόπουλο...»

«Τύπος χημικού μείγματος δια του
οποίου τα αυγά βράζουν εις 17
δευτερόλεπτα»

«Το δένδρο»

Από τους μαθητές
Δημήτρη Πουρνάρα και Γιάννη Σόφτη.

Περίληψη

Η ιστορία διαδραματίζεται στην Αθήνα το 1945 και ξεκινά με τον ήρωά μας, τον Γιώργο να βγαίνει από τον ηλεκτρικό και να συναντά την θεία του την Μαριάνθη, η οποία έψαχνε κάποιον να τη συνοδεύσει στον κινηματογράφο. Ο Γιώργος δεν της ξέφυγε. Στα χέρια του κρατούσε βιβλία δενδροκομίας, διότι στην αυλή του είχε ένα δενδρύλλιο και το φρόντιζε. Κατά τη διάρκεια της ταινίας το δένδρο του σκεφτόταν. Μόλις τελείωσε η ταινία προβλήθηκαν οι ειδήσεις, με την τελευταία να του προκαλεί μεγάλη αναστάτωση. Αφορούσε τη ρίψη της ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα και τις συνέπειές της.

<<... Ούτε ένα δένδρο δεν έχει η Χιροσίμα ... ούτε ένα δένδρο!...>> Ο Γιώργος ακούει συνεχώς μέσα στο μυαλό του αυτή τη φωνή, δε μπορεί να χαίρεται πια για το δένδρο του, όταν οι συνάνθρωποί του υποφέρουν, και έτσι το ξεριζώνει.

Θεματικά κέντρα

- Η αγάπη του Γιώργου για το δένδρο που είχε φυτέψει στην αυλή του.
- Η ιστορία της απόκτησης του δένδρου και η αλλαγή στη ζωή του ήρωα μετά την απόκτησή του.
- Η σχέση αγάπης- φροντίδας, που αναπτύχθηκε μεταξύ του Γιώργου και του δένδρου.
- Η είδηση για τον βομβαρδισμό της Χιροσίμα και την καταστροφή της.
- Η Χιροσίμα δεν έχει ούτε ένα δένδρο.
- Ο Γιώργος κόβει το δένδρο του από τη ρίζα.

Αγαπημένη σκηνή

Το διήγημα τοποθετείται χρονικά ένα χρόνο μετά την αποχώρηση των γερμανικών στρατευμάτων. Μέχρι τότε ο Γιώργος ζούσε μέσα στο φόβο, την καταστροφή και τον θάνατο. Έτσι, η αγαπημένη μας σκηνή είναι το φύτεμα του δένδρου από τον Γιώργο.

Η σκηνή αυτή περιγράφει την προσπάθειά του να φυτέψει γρήγορα στην άκρη της μικρής του αυλής το δέντρο που μόλις είχε βρει. Ο συγγραφέας προβάλλει την άρνηση του ήρωα να αφήσει το δέντρο να πεθάνει, όσο ακόμα αυτό έχει ζωή στις φλέβες του. Ο ήρωας έχει ανάγκη να δημιουργήσει μια νέα ζωή, ελπιδοφόρα και ειρηνική, αρνούμενος να συμβιβαστεί με τον πόλεμο και τον θάνατο. Η σκηνή αυτή μας αρέσει, γιατί έχει ένα μήνυμα αισιοδοξίας, ένα μήνυμα ελπίδας.

Το δένδρο ως μήνυμα

«Έπρεπε να κάνει γρήγορα, γρήγορα, τώρα που το δέντρο είχε ακόμα ζωή στις φλέβες του.....».

«Η Χιροσίμα δεν έχει τώρα τίποτα... τίποτα!... Ούτε ένα δένδρο δεν έχει η Χιροσίμα... ούτε ένα δένδρο!...».

«Οδός Ταχυδρομείου»

Από τη μαθήτριά Θωμαή Χαρίτου

Περίληψη

Η ιστορία περιγράφει την καθημερινότητα ενός υπολοχαγού, ο οποίος προήχθη σε « Στρατηγό των Μεγαφώνων » λόγω του πολέμου της Ελλάδας με τη Γερμανία και διαδραματίζεται το 1945 στην οδό Ταχυδρομείου. Είχε την υποχρέωση να μιλάει από το μικρόφωνο, το οποίο έδινε « φωνή » σε 113 μεγάφωνα κατά μήκος του πεζοδρομίου. Το κείμενο ήταν πάντα το ίδιο κι είχε ως σκοπό να εμπυχώνει τους συμπατριώτες του δίνοντάς τους να καταλάβουν ότι λίγο ακόμα αν πολεμήσουν τον εχθρό, οι μέρες που θα ακολουθήσουν θα είναι πολύ καλύτερες. Υπήρχε βεβαίως κι άλλος ένας « Στρατηγός των Μεγαφώνων », της αντίπαλης παράταξης, που ακουγόταν εναλλάξ από τα μεγάφωνα του απέναντι πεζοδρομίου.

Κάποια στιγμή, ο πόλεμος τελειώνει κι ο πρωταγωνιστής μένει να αναρωτιέται αν αυτό που υποσχόταν στους συμπατριώτες του θα ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα.

Προβληματισμένος, στο τέλος, απειλεί τον στρατηγό του, βγαίνει τρέχοντας στο δρόμο, για να μιλήσει με τον αντίπαλο εκφωνητή, κι εκτελείται από τους συναδέλφους του.

Θεματικά κέντρα

- - Πόλεμος: Όσο υπάρχει πόλεμος σε μία χώρα, όλοι οι άνθρωποι έχουν άσχημη ψυχολογία και θέλουν στήριξη.
- - Ενίσχυση της ψυχολογίας του λαού: Από το μικρόφωνο ο πρωταγωνιστής προσπαθεί, με την υπόσχεση ενός καλύτερου μέλλοντος, να στηρίξει τους συμπατριώτες του.
- - Άρνηση: Άρνηση του πρωταγωνιστή να ζήσει σε έναν κόσμο ψεύτικων υποσχέσεων, που ο ίδιος έδωσε.
- - Θάνατος: Ο πρωταγωνιστής προτιμά να πεθάνει παρά να δει να μην πραγματοποιούνται τα όσα υποσχόταν τόσο καιρό.

Πόλεμος

« Δεν έμεινε δρόμος που να μην ματώσει ».

Υποσχέσεις για ένα καλύτερο αύριο.

« Τον πόλεμο αυτό τον κάνουμε εμείς για να' ρθει όταν τελειώσει ο πόλεμος, ένας καινούργιος κόσμος... ένας κόσμος αλλιώςτικός... »

Άρνηση, φόβος διάψευσης.

«Αν ο κόσμος που έρχεται δεν είναι αυτός που υποσχέθηκα κι εγώ από κείνο το πεζοδρόμιο της οδού Ταχυδρομείου...».

Αγαπημένη σκηνή

Η αγαπημένη μου σκηνή από την ιστορία αυτή βρίσκεται στο τέλος της ιστορίας. Ο «Στρατηγός των μεγαφώνων» βγαίνει στον δρόμο, για να μιλήσει στον αντίπαλο εκφωνητή και εκτελείται βουλιάζοντας στην άσφαλτο δίπλα από έναν ήδη σκοτωμένο σκύλο.

Αυτή η σκηνή μου άρεσε πολύ, γιατί με συγκλόνισε περιγράφοντας τη στιγμή που ο πρωταγωνιστής λυτρώνεται, διότι δεν είναι αρκετά δυνατός, για να αντιμετωπίσει το μέλλον. Καταλαβαίνουμε ότι στήριζε τις ελπίδες τις δικές του και του κόσμου σε ένα ψέμα.

Θωμαΐς Χαρίτου

Γυμνάσιο παραλίας Καλαμάτας

2019 - 2020